

Warszawa, dnia 8 maja 2013 r.

Poz. 536

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 30 kwietnia 2013 r.

w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe

Na podstawie art. 154 ust. 6 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki lokowania przez fundusz inwestycyjny zamknięty aktywów w niewystandaryzowane instrumenty pochodne;
- 2) warunki zajmowania przez fundusz inwestycyjny zamknięty pozycji w lokatach, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) sposób ustalenia oraz maksymalną wartość ryzyka kontrahenta wynikającą z transakcji, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne;
- 4) sposób wyznaczenia oraz wartość maksymalnego zaangażowania funduszu inwestycyjnego zamkniętego w lokaty, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy;
- 5) warunki, jakie muszą spełniać indeksy stanowiące bazę instrumentów pochodnych, w tym niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) funduszu – rozumie się przez to fundusz inwestycyjny zamknięty, a w przypadku funduszu inwestycyjnego zamkniętego z wydzielonymi subfunduszami – subfundusz funduszu inwestycyjnego zamkniętego;
- 2) kontrahencie – rozumie się przez to podmiot będący stroną umowy z funduszem, której przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne.

§ 3. Fundusz może zawierać transakcje, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, pod warunkiem że utrzymuje część aktywów na poziomie zapewniającym realizację tych transakcji.

§ 4. 1. Jeżeli fundusz zawiera transakcje, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, jest on obowiązany ustalać wartość ryzyka kontrahenta.

2. Wartość ryzyka kontrahenta stanowi wartość ustalonego przez fundusz niezrealizowanego zysku z transakcji, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 106, poz. 670, Nr 126, poz. 853 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 152, poz. 900 i Nr 234, poz. 1389 i 1391, z 2012 r. poz. 596, 1385 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 70 i 433.

3. Na potrzeby wyznaczania wartości ryzyka kontrahenta, przy ustalaniu niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat ani świadczeń ponoszonych przez fundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji.

4. Jeżeli fundusz posiada otwarte pozycje w instrumentach pochodnych z tytułu kilku transakcji z tym samym kontrahentem, wartość ryzyka kontrahenta może być wyznaczana jako dodatnia różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach, o ile:

- 1) transakcje te zostały zawarte na podstawie umowy ramowej spełniającej kryteria określone w art. 85 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2012 r. poz. 1112 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 355);
- 2) umowa ramowa przewiduje, że w przypadku jej rozwiązania zostanie wypłacona wyłącznie jedna kwota stanowiąca równowagę salda wartości rynkowych wszystkich tych transakcji niezależnie od tego, czy wynikające z nich zobowiązania są już wymagalne;
- 3) niewypłacalność jednej ze stron umowy ramowej powoduje lub może powodować rozwiązanie tej umowy;
- 4) warunki, o których mowa w pkt 1–3, nie naruszają przepisów prawa właściwego dla każdej ze stron umowy ramowej.

§ 5. 1. Wartość ryzyka danego kontrahenta w odniesieniu do wszystkich transakcji, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, zawartych z tym kontrahentem, nie może przekroczyć 10% wartości aktywów funduszu, a jeżeli kontrahentem jest instytucja kredytowa, bank krajowy lub bank zagraniczny – 20% wartości aktywów funduszu.

2. Wartość ryzyka kontrahenta może podlegać redukcji o wielkość odpowiadającą wartości ryzyka kontrahenta w danej transakcji, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) w związku z tą transakcją kontrahent ustanowi na rzecz funduszu zabezpieczenie w środkach pieniężnych, zbywalnych papierach wartościowych lub instrumentach rynku pieniężnego;
- 2) suma wartości rynkowej zbywalnych papierów wartościowych, instrumentów rynku pieniężnego i wartości środków pieniężnych przyjętych przez fundusz jako zabezpieczenie będzie ustalana w każdym dniu roboczym i będzie stanowić co najmniej równowartość wartości ryzyka kontrahenta w tej transakcji;
- 3) środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie będą lokowane wyłącznie w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, państwo członkowskie, państwo należące do OECD, bank centralny innego państwa członkowskiego lub Europejski Bank Centralny lub w depozyty, o których mowa w art. 145 ust. 5 ustawy.

3. Papier wartościowy i instrument rynku pieniężnego mogą stanowić zabezpieczenie, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) ich emitentem jest Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, państwo członkowskie, państwo należące do OECD, bank centralny innego państwa członkowskiego lub Europejski Bank Centralny;
- 2) podaż i popyt umożliwiają ich nabywanie i zbywanie w sposób ciągły;
- 3) są zapisane na rachunku prowadzonym przez podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym podmiot, który:
 - a) nie należy do grupy kapitałowej kontrahenta albo
 - b) należy do grupy kapitałowej kontrahenta, pod warunkiem że zabezpieczenia przed skutkami niewypłacalności tego podmiotu kształtują ryzyko posiadacza tego papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego na takim samym poziomie jak w przypadku zapisania papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego na rachunku prowadzonym przez podmiot, o którym mowa w lit. a;
- 4) ewentualne nabycie przez fundusz praw z papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego w wyniku realizacji zabezpieczeń na dzień przyjęcia zabezpieczenia nie spowoduje naruszenia art. 145–149 oraz art. 151a ustawy.

§ 6. Maksymalne zaangażowanie funduszu w instrumenty pochodne wyznacza się poprzez obliczenie całkowitej ekspozycji funduszu, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 48a pkt 1 ustawy.

§ 7. Określone przez całkowitą ekspozycję funduszu maksymalne zaangażowanie funduszu w instrumenty pochodne nie może w żadnym momencie przekraczać:

- 1) 300% wartości aktywów netto funduszu – w przypadku zastosowania przez fundusz metody zaangażowania;
- 2) 20% wartości aktywów netto funduszu, przy założeniu okresu utrzymywania stałej wielkości i struktury aktywów funduszu wynoszącego 20 dni roboczych – w przypadku zastosowania przez fundusz metody absolutnej wartości zagrożonej;
- 3) 200% wartości zagrożonej portfela referencyjnego określonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 48a pkt 1 ustawy – w przypadku zastosowania przez fundusz metody względnej wartości zagrożonej.

§ 8. Przy stosowaniu limitów inwestycyjnych, o których mowa w art. 145–149 oraz art. 151a ustawy, fundusz jest obowiązany uwzględnić kwotę zaangażowania w instrumenty pochodne w ten sposób, że:

- 1) w przypadku zajęcia przez fundusz pozycji w instrumentach pochodnych skutkującej powstaniem po stronie funduszu zobowiązania do sprzedaży papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego albo do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z zajętej pozycji – od wartości papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego danego emitenta znajdujących się w portfelu inwestycyjnym funduszu należy odjąć kwotę zaangażowania w instrumenty pochodne, dla których bazę stanowią papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego tego emitenta;
- 2) w przypadku zajęcia przez fundusz pozycji w instrumentach pochodnych skutkującej powstaniem po stronie funduszu zobowiązania do zakupu papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego albo do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z zajętej pozycji – do wartości papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego danego emitenta znajdujących się w portfelu inwestycyjnym funduszu należy dodać kwotę zaangażowania w instrumenty pochodne, dla których bazę stanowią papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego tego emitenta.

§ 9. Bazę instrumentu pochodnego, w tym niewystandaryzowanego instrumentu pochodnego, mogą stanowić indeksy oparte o instrumenty notowane na rynku zorganizowanym zlokalizowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, państwa członkowskiego, państwa należącego do OECD, Rosji, Brazylii, Chin albo państwa należącego do EEA oraz indeksy łącznie spełniające następujące warunki:

- 1) jego skład uwzględnia odpowiednio wymogi rozproszenia ryzyka inwestycyjnego, w szczególności:
 - a) zmiany ceny lub aktywność transakcyjna w odniesieniu do jednego składnika indeksu nie wpływa w sposób istotny na wartość indeksu,
 - b) indeks składa się z co najmniej 15 składników;
- 2) stanowi on miarodajny wskaźnik charakteryzujący rynek, do którego się odnosi, w szczególności:
 - a) indeks w odpowiedni i właściwy sposób odzwierciedla wyniki reprezentatywnej grupy składników będących przedmiotem obrotu na rynku, do którego się odnosi,
 - b) dokonywana jest regularna weryfikacja składu indeksu, która może skutkować zmianami tego składu dokonywanymi zgodnie z ustalonymi kryteriami, w celu zapewnienia, że spełniony jest warunek, o którym mowa w lit. a,
 - c) składniki indeksu charakteryzują się płynnością, która w razie potrzeby umożliwia odzwierciedlenie składu indeksu w stopniu wystarczającym do zastosowania przez fundusz strategii zabezpieczającej przed zmianami wartości indeksu;
- 3) wartość i ogólne zasady konstrukcji indeksu są udostępniane do publicznej wiadomości.

§ 10. Do czasu dostosowania przez towarzystwo zarządzające funduszem prowadzonej działalności do przepisów wydanych na podstawie art. 48a pkt 1 ustawy w zakresie systemu zarządzania ryzykiem maksymalne zaangażowanie funduszu w lokaty, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy, wyznacza się na podstawie przepisów dotychczasowych, nie dłużej jednak niż do dnia 31 lipca 2013 r.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Finansów: wz. *J. Cichoń*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe (Dz. U. poz. 144), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 70).